ABDULLAH BİN ŞÜBRİME

Tabiînden olup, Irak-Kûfe’de yetişen hadîs ve fıkıh âlimlerinin üstünlerinden. Abdullah bin Şübrime ismiyle meşhûr olup, künyesi Ebû Abdullah’tır. 72 (m. 691) senesinde doğdu. 144 (m. 761) senesinde vefât etti. Kûfe’de yaşamıştır. Ebû Cafer tarafından oraya kadı olarak tayin edilmiştir. İbn-i Şübrime aynı zamanda şair, cömert ve güzel ahlâkı ile meşhûrdur. Hadîsde sika’dır (güvenilir). Büyük hadîs âlimi Buhârî (radıyallahü anh) birçok hadîs rivâyetinde İbn-i Şübrime’yi şahid göstermektedir. İbn-i Mâce hariç, rivâyetleri diğer Kütüb-i sitte kitablarında yer alır.

Abdullah bin Şübrime’nin, zamanı ile kendisinden sonra gelen devrin âlimleri; O’nun ilminin ve ahlâkının üstünlüğünü takdîr etmişlerdir. Hatta Süfyân-ı Sevrî hazretleri İbn-i Şübrime için “O, bizim müftîmiz idi” diyerek kendisini övmektedir.

Abdullah bin Şübrime; birçok âlimin yaptığı gibi halkın arasına girip onlarla hoş sohbet etmeyi çok severdi. Arkadaşlarına da böyle yapılmasını tavsiye ederdi. Kendisine bu hâlinden suâl edildiğinde şöyle cevap verirdi: “Halkın arasına âlimler karışıp dolaşmalı, onlarla güzel ve dînî sohbetler yapmalı, arkadaşları çoğaltmalı, onlara müslümanlarla anlaşıp sevişmeyi öğretmeli, kendilerine dînî işlerde yardımcı olarak, iyi ve güzel ahlâklı davranarak onlara rehberlikde bulunmalı” derdi.

İbn-i Şübrime; çevresi ile devamlı iyi geçinir, onlara her işlerinde yardımcı olur ve ihtiyâçlarını karşılardı. Bir gün çok yakın arkadaşlarından birinin ihtiyâcını temin etti. Arkadaşı bu yardımın karşılığı olarak çok kıymetli bir hediye getirerek kendisine vermek istedi. İbn-i Şübrime arkadaşına: “Hediyeni almış gibi oldum. Bu getirdiğin hediyeyi geri alırsan beni çok sevindirirsin. Allahü teâlâ seni mükafatlandırsın. Güvendiğin dostlarına bir işin düştüğünde, dostun işi yapmadığı ve ona elinde bulunan bütün imkânı ile sarılmadığı zaman, sanki cenâze namazı kılar gibi abdest al ve dört tekbir getir. Sonra onu ölülerden say” dedi.

İbn-i Şübrime; dünyâ malına ve mevkisine önem vermezdi. Herkesle iyi geçinmeyi, güzel ahlâklı olmayı, ilim sahipleri ile bir arada bulunmayı tercih eder, onları överdi.

İmâm-ı a’zama (radıyallahü anh), Abdullah bin Şübrime sorulduğunda şöyle cevap verdi: “Benim bildiğim ve takdîr ettiğim tek şey varsa, dünyâ malına, zenginliğine ve makamına kavuştuğu halde onlardan uzaklaştı. Bunların hiçbirine itibar etmedi, hepsini geri çevirdi. Bize gelince dünyâ malı ve mevkisi bizden kaçtığı halde biz onun peşinden koşuyoruz. Hatta esîri oluyoruz” diyerek, O’nun alçak gönüllülüğünü ve ilme değer verdiğini ortaya koymaktadır.

İbn-i Şübrime; Şa’biden, İbn-i Sîrîn’den, İmâm-ı a’zamdan ve daha birçok âlimlerden hadîs rivâyetinde bulunmuştur. Bunlardan biri:

“Oruç vücuttan çıkandan değil, giren şeyden bozulur.”

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Tehzîb-üt-tehzîb cild-5, sh. 250

2) Tabakât-ı İbn-i Sa’d cild-6, sh. 351

3) El-Menhel-ül-azb-ül-mevrûd cild-3, sh. 117